ΕΤΟΣ Α'. Ἐν Ἀθήναις τῇ 26 Αὐγούστου 1893 Πέμπτη ΑΡΙΘ. 26

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΦΥΛΛΟΝ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΚΑΤΑ ΠΕΜΠΤΗΝ

Ο ΧΕΙΜΩΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

(Σκαρίφημα)

[Ἔαρ καὶ ἐπιδημίαι.— Χειμὼν καὶ μέση τάξις.— Καναπὲς μετατεθεὶς ἄνευ βασιλικοῦ διατάγματος.— Μουσαφιραῖοι καὶ νοικοκυραῖοι.— Βὰλς καὶ πρέφα. —Ὅλοι τὰ εὑρίσκουν μπαστούνια.— Ἡ κολοκυθιὰ μὲ τὰ πολλὰ κολοκύθια.— Προπόσεις ὡς εἶδος δικαστικῆς ἀποφάσεως.— Παντούφλα καὶ ποδόγυρος.— Πάλιν ὁ καϋμένος ὁ Καλαματιανὸς μᾶς ξεντροπιάζει.]

Ἅπαντες σχεδὸν οἱ ποιηταὶ ἀφιεροῦσι τὰ πρῶτα τῶν ποιημάτων των, ἄλλοι μὲν εἰς ἐκείνην, ἄλλοι δὲ εἰς τὸ ἔαρ. Ἐγὼ δυστυχῶς εἶμαι πεζός· ἀλλὰ καὶ ποιητὴς ἂν ἤμην, οὐδέποτε θὰ ἐθυσίαζα τὸ πριμαρόλι τῶν στίχων μου, οὔτε εἰς τὴν σκορδόπιστην, ἥτις κατὰ γενικὸν κανόνα θὰ μὲ ἐγκατέλειπεν ἵνα μὲ μάθῃ νὰ γράφω μὲ περισσότερον πῦρ τὰ ποιήματά μου, οὔτε εἰς τὸ ἔαρ, ὅπερ, ἐν Ἀθήναις τοὐλάχιστον, ἔνθα κατοικῶ, εἶναι ἡ ἀθλιεστέρα τοῦ ἔτους ἐποχή· πολλάκις ἡ θερμότης τῶν ἡλιακῶν ἀκτίνων εἶναι καυστικωτέρα τὸ ἔαρ ἢ τὸ θέρος· ἐκτὸς τούτου, ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέαν, ἀπὸ ὥρας εἰς ὥραν ἀπειλούμεθα, ὁτὲ μὲν ὑπὸ χολέρας, ὁτὲ ὑπὸ κοιλιακοῦ τύφου, ὁτέ..., ἀλλὰ ποῦ ν' ἀπαριθμῶ ὅλας τὰς ἐπιδημίας, αἵτινες ἀπειλοῦσι καθ' ἕκαστον ἔαρ καὶ θέρος τὸ κονιορτοβριθὲς καὶ κάχυδρον τῆς Παλλάδος ἄστυ! Αἱ Ἀθῆναι κατὰ τὸ ἔαρ καὶ τὸ θέρος εἶναι καλαὶ δι' ἐκείνους μόνον, οἵτινες... δὲν μένουν εἰς τας Ἀθήνας· ἀλλὰ διὰ τοὺς κοινοὺς θνητούς, οἵτινες ὅλας τὰς ἐποχὰς ἢ μᾶλλον ὅλον τὸν βίον των διέρχονται ὡς αἱ χελῶναι ὑπὸ τὸν αὐτὸν χθαμαλὸν οἰκίσκον, εἰς ὃν τὸ πρῶτον εἶδον τὸ φῶς, τὸ πρᾶγμα διαφέρει· διότι οἱ μὲν πολυτάλαντοι μένουσι τὸ πλεῖστον τοῦ ἔαρος καὶ τοῦ θέρους εἰς Κηφισιάν, τὴν ὁποίαν οἱ δυστυχεῖς πληθεῖοι, μόνον ἅπαξ τοῦ ἔτους ἴσως ἐπισκέπτονται καὶ τότε ἵνα μελαγχολήσωσι βλέποντες καὶ ἐκεῖ μέγαρα ὅμοια τῶν ἐν Ἀθήναις.

Τὸν χειμῶνα ὅμως!... τί λαμπρὰ ἐποχή, δι' ἐκείνους οἵτινες κομπάζοντες αὐτοκαλοῦνται τῆς μέσης τάξεως, (διότι αἱ ἀπαιτήσεις των εἶναι ἀνώτεραι τῶν τῆς πρώτης, καὶ τὰ ἔσοδα κατώτερα τῶν τῆς τρίτης). Εἶναι ἐν τούτοις εὐτυχεῖς τόσον ὅσον οὐδὲ φαντάζονται κἂν ὅσοι δὲν ἔζησαν ἐν Ἀθήναις ἕνα τοὐλάχιστον χειμῶνα.

Δι' ὅσους δὲν μετέβησαν ποτὲ εἰς Ἀθήνας, θὰ προσπαθήσω νὰ σκιαγραφήσω μίαν ἑσπέραν, μὲ τὴν ὁποίαν ὁμοιάζουσι τὰ ἐννέα δέκατα τῶν ἐν Ἀθήναις χειμερινῶν ἑσπερίδων, ἂν ἀγαπᾶτε.

Ἡ σκηνὴ παριστᾷ δωμάτιον φαγητοῦ. Εἰς τὸ μέσον τράπεζα μεγίστη· δεξιᾷ, καναπὲς μὲ

προσκεφαλάδες—ἀρχαιότης μετατετεθεῖσα ἐκ τῆς αἰθούσης ἕνεκεν ἀλλαγῆς... συρμοῦ. Εἰς τὴν μίαν γωνίαν, μικρὰ τραπεζα μὲ λεπτοκάρυα, μῆλα, κάστανα κλπ. εἰς τὴν ἄλλην γωνίαν, τραπεζάκι διὰ τὰ πνευματιστικὰ πειράματα.

Κάποιος κτυπᾷ τὴν θύραν· ὅλοι οἱ οἰκοκυραῖοι ἐξέρχονται τῆς τραπεζαρίας καὶ μεταβαίνουσιν εἰς προϋπάντησιν τῶν προσκεκλημένων —ἡ τελευταία λέξις εἶναι τρόπος τοῦ λέγειν, διότι οἱ πλεῖστοι τῶν προσκεκλημένων εἶναι.... ἀπρόσκλητοι !—

Ἡ θύρα τῆς αἰθούσης ἀνοίγεται, καὶ ἰδοὺ ἡ γείτων κυρία Ρηγανοξύλου σύρουσα ζεῦγος παντουφλῶν καὶ θυγατέρων, εἰσέρχεται εἰς τὴν αἴθουσαν καὶ ἀλληλοχαιρετίζεται μετὰ τῶν οἰκοδεσποτῶν, ἐνῷ ὁ μικρὸς Ἀλέκος, εἰς τὴν τραπεζαρίαν, κλαίει μεθ' ὅλης τῆς δυνάμεως τῶν πνευμόνων του, διότι τὸν ἀφῆκαν εἰς τὸ σκότος. Ἡ κυρία Ρηγανοξύλου, αἰσθανθεῖσα ὅτι αὐτὴ εἶναι ἡ αἰτία τῆς δυσαρεσκείας τοῦ μικροῦ οἰκοδεσπότου, λέγει :

— Πᾶμε, καλέ, 'ς τὴν τραπεζαρία, ἐμεῖς δὲν εἴμαστε ξέναις, μία πόρτα εἴμαστε.

Ἄμ' ἔπος ἄμ' ἔργον· ἡ θύρα τῆς τραπεζαρίας ἀνοίγεται, καὶ ἅπαντες εἰσέρχονται· δὲν προρθάνουν ὅμως νὰ καθήσουν, διότι ἡ θύρα κρούεται ἐκ νέου· ὅλοι τρέχουν ν' ἀνοίξουν, ἐνῷ εἷς ἐξ αὐτῶν ἁρπάζει τὴν λάμπαν καὶ ἐγκαταλείπει τὴς Ρηγανοξυλαίισσαις εἰς τὸ σκότος· ἀλλ' αὗται ταχέως ἀποζημιοῦνται, διότι πρὸς μεγάλην αὐτῶν εὐχαρίστησιν βλέπουσιν εἰσερχομένους τέσσαρας νέους, ἤτοι ἕνα ἐμποροϋπάλληλον μὲ μανδολῖνον, ἕνα τελειόφοιτον μὲ κιθάραν, ἕνα δικηγόρον μὲ τρίγωνον καὶ ἕνα κουμπάρον τοῦ οἰκοδεσπότου, κουρέα μὲν τὸ ἐπάγγελμα, ἀλλὰ καὶ ἄριστον τενόρον. Τούτους διαδέχονται ἄλλοι καὶ ἄλλαι, ὁ δὲ ἀριθμὸς τῶν προσκεκλημένων καὶ μὴ ὑπερβαίνει τοὺς εἴκοσιν ἐξ ἀμφοτέρων τῶν φύλων, οὕτως ὥστε ταχέως ἐξαντλεῖται ἅπαν τὸ ἀποθεματικὸν κεφάλαιον τῶν καθισμάτων, καὶ ὁ οἰκοδεσπότης, διὰ νὰ μὴ μείνῃ τις ὄρθιος παροτρύνει τὴν νεολαίαν εἰς χορόν. Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι δὲν περιμένουν δεύτερον λόγον καὶ ἀχίζουν τὸ βάλς, ἐνῷ ὁ οἰκοδεσπότης μετ' ἄλλων δύω παρηλίκων παίζει πρέφα πρὸς ἓν λεπτὸν τὸ κασπίκι· ὁ χορὸς θὰ ἐξηκολούθει ζωηρότατος ἐπὶ πολύ, ἀλλ' ἀτυχῶς παύει ἕνεκα τῆς ἑξῆς αἰτίας· τοῦ κουρέως, τοῦ ὁποίου, οὔτε ἡ ψαλίς, οὔτε ἡ γλῶσσα ἀπέκαμόν ποτε νὰ κόβουν ἡ μὲν τρίχας, ἡ δὲ... ψέμματα, ἐν τούτοις εἰς τὸν χορόν, ἀπέκαμον οἱ πόδες του, καὶ χωρὶς πολὺ νὰ στενοχωρηθῇ, ἀφινει τὴν ντάμαν του ἐν τῷ μέσῳ τῆς αἰθούσης, ἀκριβῶς καθ' ἣν στιγμὴν αὕτη ἡτοιμάζετο να κάμῃ τὴν στροφὴν τοῦ βάλς· αὕτη ἀπολέσασα τὴν ἰσορροπιαν, ἐκσφενδονίζεται δέκα βήματα μακρὰν, ακινδύνως εὐτυχῶς, ὑποστᾶσα μόνον... τοὺς ὁμηρικοὺς γελωτας τῶν παρευρισκομένων. Ὁ κουρεὺς δια τὴν ἀπροσεξίαν του καταδικάζεται ὑπὸ τῆς ὁμήγυρεως ὁμοψήφως καὶ αὐτοστιγμεὶ νὰ μέλψῃ μονῳδίαν τινὰ ἐκ τῆς Λουκιας, ὅπερ εὐχαρίστως καὶ ἐπιτυχῶς πράττει, ἀλλ', ὡς συνήθως, ἐδολοφόνησεν ὅλας τὰς ἐν αὐτῷ Ἰταλικὰς λέξεις· οὐδεὶς ὅμως προσέσχεν εἰς τοῦτο, ἀπ' ἐναντίας ἅπαντες τὸν κατεχειροκρότησαν. Ἀφ' ἑτέρου ὁ οἰκοδεσπότης ἔχει τρεῖς φορὰς κατὰ συνέχειαν ποῦ πηγαίνει διὰ καρρὰ καὶ τα εὑρίσκει... μπαστούνια, τοῦτο δὲ ἀποδίδει εἰς τὴν γρουσουζιὰν τοῦ παρακαθημένου Ἀλέκου, ὁ ὁποῖος δεν κάμνει ἄλλο παρὰ νὰ ἀναμιγνύῃ τὰ σκάρτα μὲ τὴς μπάζαις τοῦ πατρός του, ὅπερ πολὺ ζαλίζει αὐτόν, διότι δίδει πλείονα προσοχὴν εἰς τὸν Βενιαμίν του ἢ εἰς τὰ περασμένα ἀτοὺ κα τοιουτοτρόπως μπαίνει μέσα ἀδίκως· ἐπὶ τέλους, εἰς μίαν σολαρίαν χάσας τὴν ὑπομονὴν δίδει ἓν ἰσχυρότατον ράπισμα εἰς τὴν παρειὰν τοῦ Ἀλέκου· οὗτος κλαίει ντὰ κάπο ἡ μαμὰ νεύει εἰς τὸν σύζυγόν της νὰ ἡσυχάσῃ, καὶ τὰ παντα ἀναλαμβάνουσι τὴν τακτικὴν των τροχιάν· ἀλλ' ὁ οἰκοδεσπότης δὲν παίζει πλέον πρέφα καὶ προτείνει νὰ παίξουν ὅλοι μαζὶ ἕνα παιγνίδι διὰ νὰ γελάσουν· τί νὰ παίξουν; προτείνουν τὸ δακτυλιδάκι, τὸν ἔμπορον καὶ ἄλλα πολλά, ἀλλ' ἡ πλειοψηφία κλίνει ὑπὲρ τῆς κολοκυθιᾶς ἡ ὁποία κάμνει τόσα κολοκύθια ὅσα εἶναι καὶ τὰ... κεφάλια τῶν παιζόντων· μετ' ὀλίγον ἀφίνουν τὴν κολοκυθιάν, ὡς μονότονον, καὶ ἀποφασίζουν νὰ παίξουν τὴν μπερλίναν· πρώτη κάθηται εἰς τὸ σκαμνὶ τῆς ἑκουσίας κοτσομπολιᾶς μία τριακονταπεντοῦτις... δεσποινίς, κατὰ τῆς ὁποίας ὅλαι αἱ κακαὶ γλῶσσαι εἶπον ὅτι εἶναι γεροντομπασμένη, ἄλλοι δὲ ὅτι ἀπὸ τὸ πολὺ καμάρι θὰ μείνῃ 'ς τὸ ράφι καὶ ὁ τελευταῖος ὅτι ἂν εἶχεν ἡ δεσποινὶς μυαλὰ δὲν θὰ ἐκάθητο ἑκουσίως εἰς τὴν μπερλίναν· τοῦτο ἀποτρέπει τὰς λοιπὰς δεσποινίδας ν' ἀντικαταστήσουν εἰς τὴν μπερλίναν τὴν γεροντοκόρην καὶ πρὸς στιγμὴν μένουν μετέωροι· ὁ οἰκοδεσπότης τότε, ἐκ φόβου διαλύσεως τῆς συναναστροφῆς, διατάσσει νὰ φέρουν τίποτε διὰ νὰ πίουν ὀλίγο κρασί· ὁ ἐμποροϋπάλληλος εἰς τὸ ἄκουσμα τοῦτο γίνεται ἕξαλλος ἐκ χαρᾶς· ἔχει ὁ ἄνθρωπος τὸν λόγον του· ὁ κουρεὺς ὅστις γνωρίζει αὐτὸν τὸν λόγον τῷ λέγει μετὰ τὴν ἔλευσιν των λεπτοκαρύων καὶ Σίας :

— Ἔ, δὲν θὰ ἔχωμεν τώρα καμμίαν πρόποσιν ;

Ἡ πρόποσις κατὰ γενικὸν κανόνα εἶναι ἔμετος... ἔμμετρος, ἤθελον νὰ εἴπω· ἄρχεται πάντοτε ἀπὸ ἐπειδὴ καὶ διὰ ταῦτα εἶναι πάντοτε ἀνισοσκελὴς καὶ ἀτελεύτητος. Ὁ ἐμποροϋπάλληλος εἰς τὴν πρόσκλησιν τοῦ κουρέως ἐγείρεται ἀμέσως, λαμβάνει κύπελον εἰς τὴν χεῖρα καὶ μὲ Παράσχειον ὕφος, ἀπαγγέλλει :

Ἐπειδὴ ἐσώθη τὸ κρασὶ ἀπὸ τὸ μπουκάλι,
Πίνω εἰς ὑγείαν τοῦ Μιχάλη !

Δεκὰς ἐπευφημιῶν ἐπιβάλλει εἰς τὸν Πτωχοπρόδρομόν μας νὰ δευτερολογήσῃ :

Καὶ ἐπειδὴ εἶμαι ποιητής, κύριοι,
Πίνω εἰς ὑγείαν τοῦ νοικοκύρη !

— Μωρέ, τί ὡραῖα τὰ καταφέρνει ! λέγουν οἱ πλεῖστοι μετὰ θαυμασμοῦ. Ὁ δὲ οἰκοδεσπότης, ὅστις καυχᾶται διὰ τὴν λεπτότητα τῶν τρόπων του, ἀνταποδίδει ἀμέσως τὴν φιλοφρόνησιν διὰ τοῦ ἑξῆς διστίχου :

Ἐπειδὴ εἶμαι ἀπὸ τὸ μεθύσι κουμπούρα
Πίνω εἰς ὑγείαν τοῦ κουμπάρου μου !

Ἄλλοι γέλωτες, ἄλλαι ἐπευφημίαι, καὶ ὁ οἰκοδεσπότης, ὡς Ζεὺς ἐπὶ τοῦ Ὀλύμπου του, λέγει εἰς τὴν κόρην του.

— Τώρα νὰ μᾶς εἰπῇς κανένα τραγουδάκι.

Ἡ κόρη, ἐνῷ σκέπτεται ποῖον ἐκ τῶν ᾀσμάτων νὰ προτιμήσῃ, ἐμποδίζεται παρὰ τοῦ πατρός της, φλεγομένου ὑπὸ τῆς ἐπιθυμίας νὰ ἐπιδείξῃ τὰς εἰς τὴν μουσικὴν γνώσεις του πρῶτος, διὰ τῶν ἑξῆς φράσεων :

— Καθὼς βλέπω, πάλιν ἐγὼ μὲ τὰ γεράματά μου θὰ κάμω ἀρχή· βοήθει με τοὐλάχιστον ! Καὶ μὲ ἔρρινον φωνὴν ᾄδει τὸ προκατακλυσμιαῖον

Εἰς τὸ ρεῦμα τῆς ζωῆς μου
Διατί νὰ σ' ἀπαντήσω,
Δι' ἐμέ . . .

Ἀλλ' εἰς τὸ «δι' ἐμὲ» πνίγεται, διότι, ὡς φαίνεται, δὲν ἦτο δι' αὐτὸν τὸ ἄνω ᾆσμα, καὶ παύει, διότι—λέγει—τὰ κορίτσια προτιμοῦν νὰ χορεύτουν κανδρίλλιες.

— Ὅλοι τὰ ἀγκαζέ σας· φωνάζει.

Αἱ κανδρίλλιαι ἄρχονται, χωρὶς προστάγματα, ἐννοεῖται, διότι δὲν ἔτυχε νὰ τὰ ἐνθυμῆται κανεὶς ἐκ τῶν τῆς συναναστροφῆς. Ἔστω ! ἡ μουσικὴ ὅμως παίζει λαμπρὰ τὸ μέρος της· ὁ ἐμποροϋπάλληλος εἶναι ἐξαίρετος μανδολινιστής, ὁ τελειόφοιτος περίφημος, κιθαριστής, ἀλλά... τί τὰ θέλετε ; ἐκ τῶν ὀκτὼ ζευγῶν, μόνον ὀλίγα ἄτομα γνωρίζουν κανδρίλλιες, οἱ δὲ λοιποὶ ἔλαβον μέρος διὰ νὰ μάθουν ἐκείνην τὴν στιγμήν.

— Δὲν πειράζει, λέγει ὁ τελειόφοιτος, ὅστις κατ' οὐδένα λόγον ἠννόει ν' ἀφήσῃ τὴν ὡραίαν ντάμαν του. Ὅσοι δὲν γνωρίζουν πηγαίνουν δεύτεροι καὶ κάμνουν ὅπως ἴδουν ἀπὸ τοὺς ἄλλους.

Δεκτὸν καὶ τοῦτο· ἀλλ' ἡ παντούφλα τῆς κυρίας Ρηγανοξύλου, φυγοῦσα ἐκ τοῦ ποδός της καὶ ἐμπλεχθεῖσα εἰς τοὺς ποδογύρους τῶν ἄλλων κυριῶν, γίνεται ἀντικείμενον μακρᾶς ἐρεύνης ὑπὸ τῆς κτήτορος αὐτῆς, ἕνεκα τῆς ὁποίας καὶ αἱ κανδρίλλιαι διαλύονται πρὶν ἢ οὐδὲ τὸ πρῶτον σχῆμα ἐκτελεσθῇ ἐντελῶς.

— Βρὲ παιδιά, δὲν χορεύομεν καὶ ὀλίγον Ἑλληνικόν ; λέγει ὁ οἰκοδεσπότης, κατὰ τὸ μεσονύκτιον πλέον.

— Ἑλληνικό, Ἑλληνικό ! ἐξῆλθε μία φωνὴ ἐξ ὅλων τῶν στομάτων, μετ' ἐνθουσιασμοῦ.

Εἶναι ἑβδόμη πρωινὴ ὥρα· ἐν τούτοις ὁ Καλαματιανὸς ἐξακολουθεῖ μετὰ φαιδρότητος ἀμεταπτώτου· οὐδεὶς κάμνει συγκρούσεις, οὐδεὶς παρατηρεῖ τί θὰ κάμῃ ὁ ἄλλος ὅπως μιμηθῇ αὐτόν, οὐδεμία παντούφλα ἔφυγεν ἐκ τοῦ ποδὸς τῆς κυρίας Ρηγανοξύλου· καὶ ὅμως... Ἐπὶ ἑπτὰ ὁλοκλήρους ὥρας χορεύουσι, καὶ μόνον χάριν τινὸς Σμυρναϊικοῦ σαρκιοῦ κάμνουσι μικρόν τι διάλειμμα, ἵνα μετὰ πλείονος εὐχαριστήσεως χορεύσωσι μετὰ ταῦτα τὸν Ἀρβανίτικον !

Πόσον εὐτυχεῖς θὰ ἦσαν οἱ Ἕλληνες ἂν δὲν ἐγκατέλειπον τὰ πάτρια ! Τοὐλάχιστον δὲν θὰ ἐγίνοντο γελοῖοι !

(Τρίπολις 1892)

Ἴχ.

Ἐ ΤΗΝ ΑΤΑΚΤΗ·

Μὴ κάνεις σοῦλεγ' ἄτακτα γιὰ θαῦρης τὸν μπελᾶ σου.
Μὰ σύ, τρελλό, δὲν μ' ἄκουγες, ἔκανες ὅλο τρέλλαις
ὡς ποῦ σοῦ κάναν τὰ πλευρά, ὅμοια σὰν τὴν κοιλιά σου,
κι' ὁκτὼ βεντοῦζες σοῦδαναν καὶ ἄλλαις τόσαις βδέλλαις.

Σαβουρδών.

ΞΓΛΟ

Τὸ ξῦλ' ἀπ' τὸ παράδεισο ὅτι ἐβγῆκε, λένε·
αὐτό, σὰ 'λίγο ψέμματα μοῦ φαίνεται ἐμένα
γιατ' ὅσοι τὸ δοκίμασαν τοὺς ἔβλεπα νὰ κλαῖνε,
κι' ὁλημερῆς τὰ μοῦτρά τους εἶχαν κατεβασμένα.
Ἔτσι νομίζω, ἀγάπη μου, πῶς εἶνε· σὺ τί λές ;
Ἀ ! μὲ συμπάθειο, ξέχασα, 'ς τὸ θύμισα καὶ κλαῖς.

Καδράκι.

Ο ΓΕΡΟΝΤΟΛΕΥΤΕΡΟΣ

(Συνέχεια καὶ τέλος)

Τὴν ἐπαύριον ἠγέρθην πολὺ πρωί. Μετέβην εἰς τὸ ἐντὸς τῆς θαλασσης ἐκτισμένον καφενεῖον ἡ «Κιβωτος» καὶ ἔπιον τὸν καφέ μου. Ἐσκεπτόμην δε τι να κάμω ὅπως ἐπιτύχω τὴν χεῖρα της κόρης. Ἐὰν τὴν ἐζήτουν παρὰ τῶν γονέων της, οὐτοι βεβαίως θὰ ἐζήτουν πληροφορίας περὶ ἐμοῦ και θα ἐμανθανον ἴσως, ὅτι καταζητοῦμαι ὑπὸ τοῦ πατρός μου, ἀπολέσαντος τὰ ἴχνη μου καὶ ἑτοίμου να μὲ κρεμάσῃ μᾶλλον παρὰ νὰ στέρξῃ τον γάμον μου ὑπὸ τοὺς ὅρους τούτους. Ὥστε πάλιν.... ἀπαγωγή! Ἀλλ' ἡ ἀπαγωγὴ ἔπρεπε νὰ γείνῃ τῇ συναινέσει Ἐκείνης ἵνα ἐπιτευχθῇ. Ἐνέκρινα λοιπὸν τὸ διάβημα εἰς τὸ ὁποῖον εἶχον προβῆ τὴν ἑσπέραν τῆς προτεραίας, ἐπιδόσας αὐτῇ ἐπιστολὴν ἐκφράζουσαν τὸν ἔρωτά μου χάριν τοῦ ὁποίου τὴν ἠκολούθησα μέχρι τῆς πατρίδος της.

Πλησίον μου ἐκάθητο νέος τις, περίφροντις καὶ μελαγχολικὸς ὅστις ἐπέσπασε διὰ τοῦτο τὴν προσοχήν μου. Ἐὰν ὅμως χθὲς προσεῖχον καλλίτερον θὰ τὸν ἀνεγνώριζον ὅτι ἦτο ἐκεῖνος, ὅστις τὴν ἠκολούθει μακρόθεν, ὡς ἐγώ, μεταβαίνουσαν εἰς τὴν οἰκίαν της ἐκ τοῦ ἀτμοπλοίου, ὅτι ὁ ἴδιος πάλιν ἦτο ὁ μετ' ἐμοῦ ἀκούσας Ἐκείνην λέγουσαν ὅτι μὲ εἶδεν εἰς τὰς Ἀθήνας, αὐτὸς ὁ ἴδιος ὅστις ἅμα τῇ ἐπέδωκα χθὲς τὴν ἐπιστολὴν καὶ ἔφευγον τὴν ἐπλησίασε καὶ τῇ ὡμίλει. Μοὶ ἐζήτησε σπίρτο διὰ τὸ σιγάρον του. Τῷ ἔδωκα εὐχαρίστως καὶ, ἐπιθυμῶν νὰ ὁμιλήσω ὀλίγον, τὸν ἠρώτησα τὸ ὄνομά του ἀπὸ ποῦ ἦτο καὶ τί ἔργον ἔκαμνε. Μοὶ εἶπεν ὅτι ἦτο Σμυρναῖος, ὠνομάζετο Γιάγκος καὶ ἔμενεν ἐπὶ τοῦ παρόντος ἄνευ ἐργασίας τοῦθ' ὅπερ τὸν ἐστενοχώρει· ἀλλὰ τὸ χειρότερον, ὅτι ἠγάπα καὶ ἀντηγαπᾶτο ἀλλ' οἱ γονεῖς τῆς ἐρωμένης του δὲν τὸν ἤθελον ὡς γαμβρὸν διότι δὲν ἦτο τῆς κοινωνικῆς των τάξεως· τοῦτο δὲ τὸν ἔφερεν εἰς ἀπελπισίαν. Ἀδύνατον νὰ σᾶς παραστήσω, κυρίαι μου, τὸν οἶκτον τὸν ὁποῖον ᾐσθάνθην διὰ τὸν νέον ἐκεῖνον· τὸν παρηγόρησα καὶ τὸν ἐνεθάρρυνα ὅπως ἐλπίζῃ, εἰπὼν, ὅτι δὲν ἦτο παράδοξον νὰ μετέβαλλον ἐπὶ τέλους γνώμην οἱ γονεῖς της καὶ νὰ ἐπετύγχανε τὴν εὐτυχίαν του. Ἐκεῖνος ὅμως ἀνεστέναξε καὶ μοὶ εἶπεν ὅτι αὐτὸ ἤλπιζε τόσον καιρὸν καὶ πολλάκις τοὺς παρεκάλεσεν ἐμμέσως καὶ ἀμέσως ἀλλ' αὐτοὶ μένουν ἀμετάπιστοι.

— Τότε νὰ τὴν ἀπαγάγῃς, τῷ εἶπον.

— Ἄ, κύριέ μου, εὔκολο εἶνε νὰ τὴν κλέψω, ἀλλὰ πρέπει νὰ ἔχω πολλὰ γρόσα, νὰ 'νοικιάσω σπῆτι, νὰ τὸ μομπιλάρω, νὰ ἐξασφαλίσω τὸ ψωμί μου, καὶ κατόπιν μάλιστα, 'μπορῶ νὰ την κλέψω. Ἐγὼ ὅμως, κύριέ μου, δὲν ἔχω παράδες καὶ δὲν 'μπορῶ να κάνω τίποτα.

— Ἔννοια σου· ἅμα τελειώσω μίαν ὑπόθεσιν τὴν ὁποίαν ἔχω, σοῦ κάμνω τὰ ἔξοδά σου νὰ τὴν κλέψῃς καὶ νὰ ἔλθῃς μαζύ μου εἰς τὰς Ἀθήνας· θὰ ἔχῃς ἐν τῷ καταστήματί μου τακτικὴν ἐργασίαν.

Ηὐχαριστήθη ἐκ τῆς προτάσεώς μου ὁ Γιάγκος, καὶ μοὶ εἶπεν ὅτι ἀπὸ τοῦδε ἐτίθετο εἰς τὴν διάθεσίν μου ἕτοιμος νὰ μοὶ προτφέρῃ πᾶσαν ἐκδούλευσιν ἡ ὁποία, ὡς εἶπε, δὲν θὰ ἦτο τίποτε ἀπέναντι τῆς εὐεργεσίας τὴν ὁποίαν τῷ ἔκαμνον.

— Καὶ θὰ σοὶ εἶνε εὔκολον νὰ τὴν ἀπαγάγῃς; ἠρώτησα.

— Ἄ, εὐκολώτατον, ἀφοῦ μάλιστα θέλει ἐκείνη. Θὰ πάρω πρῶτα δύο μάρτυρας, θὰ 'πάγω 'στὸ Δεσπότη καὶ θὰ τοῦ ζητήσω ἄδειαν· ἅμα 'δῇ τοὺς μάρτυρας ὁ Δεσπότης καὶ ἄλλους ποῦ θὰ τοῦ παρουσιάσω ὡς συγγενεῖς 'δικούς μου καὶ δικούς της θὰ δώσῃ τὴν ἄδειαν· θὰ εἰδοποιήσω ὕστερα 'στὴν ἐκκλησία ποῦ θέλω νὰ στεφανωθῶ καὶ ἅμα ἔλθῃ ἡ ὥρα θὰ προφασισθῇ ἡ ἀγαπητικιά μου πῶς πηγαίνει σὲ κανένα φιλικὸ ἢ συγγενικὸ σπίτι καὶ θὰ μὲ ἀκολουθήσῃ εἰς τὴν Ἐκκλησίαν ὅπου θὰ εὐλογηθῇ ὁ γάμος· ὕστερα θὰ πᾶμε 'στὸ σπητάκι μας!

— Καὶ ὅταν σᾶς ἀνακαλύψουν; ἠρώτησα.

— Δὲν μᾶς μέλει, ἀπεκρίθη· ὁ γάμος δὲν 'μπορεῖ νὰ ἀκυρωθῇ· θὰ μάθουν μόνον ὅτι «σὰν θέλῃ ἡ νύφη καὶ ὁ γαμπρὸς τύφλα νἄχῃ ὁ πεθερός».

«Πολὺ ὡραῖα»! ἐσκέφθην. «Δὲν δύναμαι τάχα καὶ ἐγὼ νὰ τὸ κάμω ἔτσι; Ἔχω μάλιστα βοηθὸν ἀφωσιωμένον εἰς ἐμένα».

— Ξεύρεις, Γιάγκο, ὅτι καὶ ἐγὼ ἐπάνω κάτω τὴν ἴδια δουλειὰ μὲ σένα ἔχω πάθει, τῷ εἶπον.

— Τί λέτε; ὑπέλαβεν ἐκεῖνος.

— Μάλιστα, καὶ ἐγὼ ἐρωτοκτυπημένος εἶμαι. Τῷ διηγήθην δὲ τὰ τοῦ ἔρωτος παραλείψας μόνον νὰ διηγηθῶ τὰ τῆς ἐν Πειραιεῖ ἀπαγωγῆς.

— Μὴ στενοχωρεῖσθε σεῖς γιὰ τέτοια πράγματα, μοὶ ἀπεκρίθη. Ἀφοῦ ἔχετε παράδες καὶ ἐκείνη θὰ σᾶς ἀγαπήσῃ καὶ ἡ κλεψιὰ θὰ γείνῃ μιὰ εὐμορφιά. Χαρίσατέ της μερικὰ μυρωδικὰ καὶ τίποτε μαλαμματικὰ καὶ ἡ δουλειά σας εἶνε τελειωμένη· ἀμέσως θὰ ἀγηπηθῆτε· καὶ ἂν δὲν θέλετε νὰ 'μιλήσητε 'στοὺς γονεῖς της τὴν κλέβετε ὅπως σᾶς εἶπον. Ἐγὼ σᾶς ὑποσχέθηκα νὰ σᾶς ὑπηρετήσω μὲ προθυμίαν διὰ κάθε σας

ὑπόθεσιν· δι' αὐτὴν ὅμως θὰ σᾶς ὑπηρετήσω μὲ μεγαλείτερον ζῆλον, ἐπειδὴ εἶμαι ὁμοιοπαθής.

Ἐδέχθην τὴν συνδρομήν του καὶ τῷ ἀνέθηκα νὰ ἐνεργήσῃ ὡς γνωρίζει νὰ μοὶ ἀναγγέλῃ δὲ τακτικῶς τὰ ἀποτελέσματα τῶν ἐνεργειῶν του. Ἐξέφρασα τὴν ἐπιθυμίαν ὅπως, ὅσον τὸ δυνατὸν γρηγορώτερον γεινῇ ὁ γάμος, ὁ δὲ Γιάγκος μοὶ ὑπεσχέθη ὅτι μέχρι τῆς Κυριακῆς ἂν ἀπεφάσιζα νὰ προβῶ εἰς θυσίας τινάς, δι' ἃς ἐδείχθην προθυμότατος, θὰ ἦσαν ὅλα τελειωμένα.

⁂

Ἐντὸς τῆς ἡμέρας ἐκείνης πολλὰ πράγματα εἶχον συντελεσθῆ. Ὁ δραστήριος καὶ ἔξυπνος Γιάγκος τῇ εἶχε προσφέρει ἓν ζεῦγος ἐνωτίων, καὶ ἓν ζῦγος ψελλίων τουρκικῶν, ἀρώματα καὶ ἄλλα δῶρα· κατώρθωσε δὲ νὰ ἀποσπάσῃ παρ' αὐτῆς ὁμολογίαν συμπαθείας δι' ἐμέ, ὅστις ὀλίγον μακρότερον ἱστάμενος ἀνέμενον τὸ ἀποτέλεσμα τῆς συνομιλίας των. Ὅταν μοὶ ἔνευσεν ὁ Γιάγκος, ἐπλησίασα καὶ ἐχαιρέτισα Ἐκείνην, ὡραίαν, ἀνθηράν, μειδιῶσαν, σφίγγουσαν τὴν χεῖρά μου καὶ ἐκφράζουσάν μοι συμπάθειαν καὶ εὐχαριστίας διὰ τὰ δῶρα. Μὲ παρεκάλεσε νὰ διατηρῶ τὴν ἀγάπην μας μυστικὴν διὰ νὰ κανονίσωμεν ἀκωλύτως μόνοι μας τὰ τῆς ἑνώσεώς μας καθόσον οἱ γονεῖς της ἦσαν δύστροποι καὶ αὐστηροὶ ἄνθρωποι. Ἀπῆλθον κατενθουσιασμένος καὶ ἀνυπομονῶν, σκεπτόμενος τὰς ὥρας τὰς χωριζούσας με ἀπὸ τῆς εὐτυχοῦς ἐκείνης στιγμῆς καθ' ἣν ἡ προσφιλής μου Ἑλένη θὰ καθίστατο σύζυγός μου!

Δὲν εἶχον πολλὰ χρήματα· τὴν δ' ἐπομένην μεταβὰς παρὰ τῷ τραπεζίτῃ μας ἐσήκωσα 400 λίρας. Ὁ Γιάγκος μὲ συνεβούλευσε νὰ ἀγοράσω ἕνα σπῆτι καὶ νὰ τὸ γράψω εἰς τὴν Ἑλένην διὰ νὰ τὴν ἐνθαρρύνω· μοῦ ἤρεσεν ἡ σκέψις καὶ ἠγόρασα μίαν οἰκίαν πλησίον τοῦ Νοσοκομείου, μὴ ἀπέχουσαν πολὺ καὶ τῆς πατρικῆς οἰκίας τῆς Ἑλένης. Ἔδωκα ὀλίγα χρήματα εἰς τὸν Γιάγκον διὰ τὴν ἄδειαν, τοὺς ἱερεῖς καὶ ἄλλα μικρότερα ἔξοδα καὶ ἀπεφασίσαμεν νὰ τελέσω τοὺς γάμους μου τὴν Κυριακήν· ἐσυμφωνήσαμεν δὲ ὅπως τὴν πρωίαν τῆς ἡμέρας ἐκείνης ἐκκλησιασθῶμεν ἐν τῷ ναῷ τοῦ Νοσοκομείου, ἵνα μετὰ τὴν λειτουργίαν ὁμιλήσῃ ὁ Γιάγκος εἰς τὸν προεστῶτα τοῦ Ναοῦ, ὅτι ἔμελε νὰ γείνῃ γάμος τις τὸ ἑσπέρας εἰς τὸν ὁποῖον θὰ παρευρίσκοντο μόνον οἱ οἰκειότεροι τῶν νυμφίων.

Τὸ Νοσοκομεῖον εἶναι μέγα κτίριον, περιλαμβάνον καὶ φρενοκομεῖον, ὀνομάζεται δὲ κοινῶς «Σπιτάλια». Δεξιᾷ τῷ εἰσερχομένῳ εἶνε ὁ ναός, ἀριστερᾷ δὲ τὸ γραφεῖον καὶ ἡ αἴθουσα ἐν ᾗ συνεδριάζει τὸ συμβούλιον τοῦ Νοσοκομείου· ἀπέναντι, ὑπάρχει διάφραγμα ὑελωτὸν μὲ θύραν δι' ἧς εἰσέρχεταί τις εἰς εὐρύχωρον πλατεῖαν περὶ τὴν ὁποίαν ἐγείρονται εἰς μὲν τὸ κάτω πάτωμα αἱ ἀποθῆκαι, τὸ φαρμακεῖον καὶ ἄλλα καταστήματα τοῦ Νοσοκομείου εἰς δὲ τὸ ἐπάνω πάτωμα τὰ δωμάτια τῶν ἀσθενῶν· εἰς τὸ βάθος δὲ, ἀριστερᾷ, εἶνε τὸ φρενοκομεῖον.

Τὴν Κυριακὴν, μετὰ τὴν λειτουργίαν, περιηγήθην τὸ μέγα τοῦτο φιλανθρωπικὸν κατάστημα καὶ διένειμα βοηθήματα εἰς τοὺς πτωχοὺς ἀσθενεῖς. Ἐπέστρεψα εἰς τὸ ξενοδοχεῖον, ὅπου ὁ ξενοδόχος μοὶ ἀνήγγειλεν ὅτι ἐνοικίασε καὶ τὴν ἑτέραν κλίνην ἥτις εὑρίσκετο εἰς τὸ δωμάτιον ἐν ᾧ κατῴκουν· ἐγὼ δὲν ἐπρόσεξα ἀλλ' ἔσπευσα νὰ γευματίσω. Ἡ ἀπαγωγὴ ἐπρόκειτο νὰ γείνῃ κατὰ τὴν 7ην ἑσπερινὴν ὥραν.

⁂

Μόλις ἡτοιμάσθην τὸ ἑσπέρας, ἦλθεν ἀγγελιαφόρος τοῦ Γιάγκου ἀναγγέλων μοι ὅτι τὰ πάντα ἦσαν ἕτοιμα καὶ ὅτι μόνον ἐμὲ ἀνέμενον ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ. Ἔλαβον τὸν πίλον μου καὶ δι' ἑνὸς ἅλματος εὑρέθην εἰς τὴν θύραν τοῦ δωματίου, διὰ τοῦ δευτέρου δὲ θὰ εὑρισκόμην ἐν τῇ ὁδῷ, ἂν δὲν μὲ συνελάμβανεν ἐκ τοῦ τραχήλου ὁ σύνοικός μου.

— Δὲν θὰ φύγῃς, βρέ· ἐδῶ θὰ μείνῃς!

Ἔρρηξα κραυγὴν ἐπικαλούμενος βοήθειαν, ἀλλ' ὁ παράδοξος ἄνθρωπος κρατῶν διὰ τῆς μιᾶς χειρὸς ἐμὲ ἔθραυε διὰ τῆς ἑτέρας πᾶν τὸ προστυχόν. Λαβομάνα, καρέκλαι καὶ τραπέζια ἐγένοντο ἄνω κάτω. Πάντες οἱ ἐν τῷ ξενοδοχείῳ ἐξῆλθον ἔντρομοι, οἱ δὲ ὑπάλληλοι εἰδοποίησαν τὴν ἀστυνομίαν ὅτι ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 8 δωματίῳ κατῴκει ἄτομόν τι παραφρονῆσαν καὶ καταστρέψαν πᾶν τὸ ἐν τῷ δωματίῳ.

Ὅταν ὁ παράφρων δὲν ἀφῆκε τίποτε εἰς τὴν θέσιν του ἐξῆλθεν ἐν τῇ ὁδῷ καὶ ἐγένετο ἄφαντος· ἀδιαφορῶν δὲ ἐγὼ διὰ τὰς ζημίας ἔλαβον ἐκ τοῦ ἐδάφους τὸν πίλον μου καὶ κατεγινόμην νὰ ἀνεύρω τὰ χειρόκτιά μου. Ἀλλὰ μόλις εὗρον αὐτὰ καὶ ἔσπευδον ν' ἀπέλθω μὲ συνέλαβον οἱ προσελθόντες χωροφύλακες, ὑπολαβόντες με ὡς τὸν παράφρονα. Μάτην διεμαρτυρόμην· ἐσύρθην ἔξω τοῦ ξενοδοχείου καὶ ἀπήχθην εἰς τὴν ἀστυνομίαν· ἔκλαιον ὡς παιδίον, ἀναλογιζόμενος τὴν συμφορὰν ἥτις μοὶ προσεγίγνετο ἐκ τῆς συλλήψεως καὶ ἱκέτευον ὅπως μὲ ἀφήσωσιν ἐλεύθερον, ἀλλ' εἰς μάτην. Ἀπελπισθεὶς τέλος, κατέβαλον πάσας τὰς δυνάμεις μου ὅπως ἀπαλλαγῶ τῶν χειρῶν τῶν χωροφυλάκων οἵτινες πειθόμενοι μᾶλλον ὅτι ἤμην παράφρων, μὲ ἔδειραν καὶ μὲ ἔδεσαν· ὁ δὲ ἀστυνόμος ἔστειλε πρὸς τὸν Μητροπολίτην ζητῶν τὴν ἄδειαν ὅπως εἰσαγάγῃ εἰς τὸ φρενοκομεῖον Χριστιανόν τινα ξένον παραφρονήσαντα

αἰφνιδίως. Ἡ ἄδεια ἐδόθη καὶ μετ' ὀλίγον δεδεμένος εἰσηρχόμην εἰς τὴν ἄμαξαν ἵνα μεταφερθῶ ὄχι εἰς τὸν βωμὸν τοῦ ὑμεναίου ἀλλ' εἰς τὸ... φρενοκομεῖον!

⁂

Καταβληθεὶς ὑπὸ τῆς ἀπελπισίας κατέπεσα βαρὺς ἐπὶ τῆς ἁμάξης ἀναμένων μεθ' ὑπομονῆς τὸ τέλος τῆς κωμῳδίας ἥτις ἐπαίζετο ὑπὸ τῆς τύχης — ὡς ἐφρόνουν, εἰς βάρος μου. Φοβερὰ ὅμως ἀγωνία μὲ κατέλαβεν ἅμα ἔστημεν πρὸ τοῦ Νοσοκομείου καὶ ἤκουσα τὴν φωνὴν τοῦ ἱερέως λέγοντος: «Στέφεται ἡ δούλη τοῦ Θεοῦ Ἑλένη τὸν δοῦλον τοῦ Θεοῦ Ἰωάννην»! Ἐξεμάνην καὶ ἐξέβαλον φοβερὰς κραυγάς, ὅτε εἰσήλθομεν εἰς τὸ προαύλιον καὶ διέκρινα ἐν τῷ ναῷ Ἐκείνην χορεύουσαν τὸν «Ἠσαΐαν» μετὰ τοῦ Γιάγκου!! τὸν δὲ πρὸ ὀλίγου προσποιηθέντα ἐν τῷ ξενοδοχείῳ τὸν παράφρονα κρατοῦντα τοὺς στεφάνους!!! Ἠθέλησα νὰ ὁρμήσω ἐναντίον των ἀλλ' ἀνεχαιτίσθην καὶ ἐκλείσθην ἔν τινι δωματίῳ τοῦ Φρενοκομείου καταρώμενος τὴν ὥραν καὶ τὴν στιγμὴν καθ' ἣν τὸ πρῶτον συνήντησα τὴν ἀθλίαν Ἑλένην.

Συνελθὼν, ἔκρινα ἐμαυτὸν ἄξιον τῆς τιμωρίας ἣν ὑφιστάμην καὶ ὤμοσα νὰ μὴ πλησιάσω ποτὲ γυναῖκα διότι αὐτὴν τὴν φορὰν εἶδον ὅτι ἐξηπατήθην ὑπὸ τῆς ἰδίας, ἥτις εὗρε κατάλληλον εὐκαιρίαν νὰ προικισθῇ ὑπ' ἐμοῦ ἀφ' οὗ ὁ πατήρ της δὲν ἤθελεν ὡς γαμβρόν του τὸν εὐφυᾶ Γιάγκον καὶ οὐδεμίαν ἔδιδε προῖκα.

⁂

Ὅταν ἐπέστρεψα εἰς Ἀθήνας, ἐννοεῖτε ὅτι πολλὰ ὑπέστην παρὰ τοῦ πατρός μου. Περισσότερα ὅμως ὑφίσταντο τὰ γραΐδια, ὅσα ἐτόλμων νὰ ἐκστρατεύσωσι κατὰ τῆς παρθενίας μου, προξενεύοντά μοι σύζυγον! Εἶχον τὴν ἀπόφασίν μου, νὰ μὴ νυμφευθῶ, καὶ διὰ τοῦτο ἔμεινα, ὡς μὲ βλέπετε, γερον τοπαλλήκαρο ἢ ὡς λέγουν εἰς τὴν Σμύρνην: γεροντολεύτερος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 1 Ἀπριλίου 1893.

Ἴων.

Η ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ

Περιοδικὸν ἐκδιδόμενον κατὰ Πέμπτην.

Γραφεῖον: Ὁδὸς Δεληγεώργη ἀριθ. 36.— Μεταξὺ τῶν ὁδῶν Πειραιῶς καὶ Πελοποννήσου.

Διευθυντὴς καὶ ἐκδότης: Ἰω. Π. Χρυσανθόπουλος.

Συνδρομὴ ἐτησία καὶ προπληρωτέα: Ἐν Ἑλλάδι δρ. 6.— Ἐκτὸς τῆς Ἑλλάδος φρ. χρ. 10.

Τιμὴ φύλλου: Λεπτὰ 15.

Τιμὴ ἀγγελιῶν: 5 λεπτὰ δι' ἑκάστην λέξιν.

ΑΤΑΚΤΑ

Αἱ Ἑλληνικαὶ ἐφημερίδες ἀνήγγειλαν εἰς τοὺς Γαλλομαθεῖς ἀναγνώστας των, ὅτι ἡ Γαλλικὴ Ἀκαδημία, τῇ προτάσει τοῦ κ. Γκρεάρ, θὰ ἐπιφέρῃ ριζικὰς μεταρρυθμίσεις εἰς τὴν ὀρθογραφίαν τῆς Γαλλικῆς γλώσσης, ἕνεκα τῶν ὁποίων θὰ διευκολύνωνται σπουδαίως οἱ μαθηταὶ καὶ ἰδίως οἱ ξένοι, εἰς τὴν ἐκμάθησιν αὐτῆς.

Ἀνάθεμά ταις, γιὰ ἐφημερίδες! ἔλεγε μετὰ πόνου, προχθές, ὁ κ. Μυταράκης· ἀπὸ τὸν καιρὸ ποῦ ἀνέγνωσεν ὁ γυιός μου αὐτὴν τὴν εἴδησι, ἄφησε τὴν Γαλλική του γραμματικὴ κ' ἐγέμισ' ἀράχναις λέγων πρὸς δικαιολόγησίν του:

— Μὰ ἀφοῦ θὰ καταργηθοῦν οἱ κανόνες, πρὸς τί νὰ κοπιάζω ἀδίκως;

⁂

Νέα ἐφημερὶς σατυρικὴ, ἐξεδόθη κατ' αὐτὰς τὸ Σκρίπ. Καὶ οἱ ἐφημεριδοπῶλαι, καθ' ὅλην τὴν Κυριακήν, ἐξεκώφαινον τοὺς περιπατητὰς τῆς ὁδοῦ Σταδίου καὶ τῶν πλατειῶν:

— Ἡ ἐφημερὶς τὸ Σκριιιίπ!

— Πόσο τὸ «Σκρίπ»;

— Μιὰ δεκάρα.

— Μιὰ δεκάρα! Καὶ δὲ δίνω 20 λεπτὰ ν' ἀγοράσω ἕνα ἀληθινὸ τῆς Κυβερνήσεως.

⁂

Παραλειφθὲν ἀπὸ τὸ Δεκαπενταύγουστο:

— Πόσο τὸ χαβιάρι;

— 24 δραχμὰς χονδρικῶς καὶ 28 λιανικῶς.

— Δόσε μου 10 δράμια... χονδρικῶς.

⁂

Περισσοτέραν εὐχαρίστησιν λαμβάνει τις ὅταν δίδῃ, παρὰ ὅταν λαμβάνῃ, ἔλεγέ ποτε μία μήτηρ εἰς τὸ τέκνον της, διὰ νὰ τοῦ ἐμπνεύσῃ τὸ αἴσθημα τῆς φιλανθρωπίας.

— Ἀλήθεια, μαμά, καὶ πρὸ πάντων μπάτσους.

⁂

Πρὸ τοῦ χρηματιστηρίου:

— Ἔμαθες; ὁ τραπεζίτης Παραλίδης ἔχει, ὁ δυστυχὴς, λίθον εἰς τὴν κύστιν...

— Κατάλαβα! Θὰ ἔπεσε ἀπὸ τὴν καρδιά του.

Ἄτακτος.

ΣΑΡΚΑΣΜΟΣ!...

Εἰς μάτην, ναί, ἱκέτευσα τὴν μοῖράν μου... εἰς μάτην!...
Σκληρὰ ἐκείνη, ἔλεος καὶ οἶκτον δὲν γνωρίζει,
Μετὰ μικρὰν ἀνάπαυλαν καὶ παῦσιν βραχυτάτην
Ἀκάματος τὸ ἔργον της καὶ πάλιν συνεχίζει

Κτυπᾷ... πλὴν τί;... ἐν θῦμά της ἡμιθανές, ἐκπνέον
Καὶ πλήττουσα σαρκάζει
Κ' ἐνῷ τὸ θῦμα φαίνεται ἐκπνεῦσαν ἤδη πλέον
Ἐκείνη νέον κτύπημα ἀσπλάγχνως ἑτοιμάζει!....

Ἀνάλγητος πλειότερον καὶ γυναικὸς ἀκόμα
Εἰς τὸν βαρύν μου πόνον,
Στρέφει τὸ βλέμμα ἄγριον ἐπὶ τὸ σπαῖρον πτῶμα
Ὅταν θὰ πλήξῃ μόνον!

Κτύπα τοῦ σκότους ἐρινὺς, θεότης ἀπαισία
Ὁ λίθος ὑποφέρει;
Εἰς κάθε νέον κτύπημα ἡ μαύρη μου καρδία
Μέχρι χειλέων γέλωτα καὶ σαρκασμὸν μοὶ φέρει

Χά, χά! γελῶ.... ἐνῷ αὐτὴ νὰ πλήξῃ δοκιμάζει...
Ἰδοὺ τὸ ἀντιφάρμακον... ἰδοὺ τὸ εὗρον τέλος
Εἰς κάθε νέον τραῦμά της τὸ χεῖλος θὰ σαρκάζῃ
Καὶ εἰς τὴν εἰρωνείαν της, θὰ ἀπαντᾷ ὁ γέλως!....

Καὶ διατί νὰ μὴ γελῶ ἀφοῦ ν' ἀντιπαλαίσω
Δὲν δύναμαι;... Παρασυρθεὶς εἰς ἄνισον ἀγῶνα
Θὰ πολεμήσω κρατερῶς ὡς ὅτου τέλος πέσω
Μὲ γέλωτα καὶ σαρκασμὸν, τὰ ὅπλα μου τὰ μόνα

Χά, χά! γελῶ τὸν γέλωτα, ὃν εἶδον, νέοι τόσοι
Εἰς τὴν αὐγὴν τοῦ βίου των ὁμοίως νὰ γελῶσι
Ὅταν τοὺς πόθους ἔβλεπον τῆς μαύρης των καρδίας
Νὰ στεφανώσῃ στέφανος ψυχρῆς ἀπελπισίας

Χά, χά! γελῶ τὸν γέλωτα ὃν φέρουν εἰς τὰ χείλη
Ἐκεῖνοι ὅσοι ἔπαυσαν νὰ ἔχωσιν ἐλπίδα
Εἰς θάνατον κατάδικος βαδίζων δὲν ὠμίλει
Ἐγέλα προσδενόμενος εἰς τὴν ψυχρὴν σανίδα....

Χά, χά! γελῶ καὶ μειδιῶν τὴν προκαλῶ τὴν μοῖραν!...
Πλὴν δὲν φονεύει ἡ σκληρά, μόνον κτυπᾷ τὸ πτῶμα
Ἄχ! φαίνεται προώρισται εἰς τὴν πτωχήν μου λύραν
Νὰ ἐκστομίσω κατ' αὐτῆς πολλὰς ἀρὰς ἀκόμα!...

ΝΙΚΟΣ ΚΟΤΣΕΛΟΠΟΥΛΟΣ

ΟΙ ΚΩΔΩΝΕΣ ΤΗΣ ΛΟΡΕΤΤΗΣ

Εἶναι ἴσως περισσότερα ἢ καὶ ὀλιγώτερα τῶν ἑκατὸν ἐτῶν, ἀφ' ὅτου ἔζη εἴς τινα ἐπαρχίαν τοῦ Νέου κόσμου πτωχή τις χήρα.

Αὕτη θὰ ἔζη ἐν ἀνέσει διὰ τῆς ἐργασίας της καὶ τῆς οἰκονομίας της, ἂν δὲν εἶχε πολυμελῆ οἰκογένειαν. Εἰς τὴν Λορέττην ἔνθα κατῴκει, ὑπάρχει λαμπρά τις ἐκκλησία, ἧς τὸ κωδωνοστάσιον ἔχει πολλοὺς κώδωνας, τῶν ὁποίων οἱ μὲν μεγαλείτεροι ἐχρησίμευον διὰ νὰ σημαίνωσι διαδοχικῶς τὰς ὥρας, οἱ δὲ μικρότεροι τὰς ἡμισείας καὶ τὰ τέταρτα.

Κατὰ περίεργον σύμπτωσιν ἡ πτωχὴ αὕτη γυνὴ εἶχε τόσα τέκνα, ὅσοι καὶ οἱ κώδωνες· δι' ὃ καὶ ὁσάκις ὡμίλει περὶ αὐτῶν ἔλεγεν ὅτι ταῦτα εἶναι εἰς τὴν οἰκίαν της, ὡς οἱ κώδωνες εἰς τὴν ἐκκλησίαν.

Τὸ μόνον κόσμημα, ὅπερ εἶχεν ἡ χήρα, ἦτο ἓν περιδέραιον, τὸ ὁποῖον τῇ ἐχάρισεν ἄλλοτε πλουσία τις κυρία, ἐξ οὗ ἐκρέμαντο ἀργυρᾶ ἀρχαῖα νομίσματα, ἴσα τὸν ἀριθμὸν μὲ τὰ τέκνα της. Ἡ πτωχὴ τὸ ἐφύλαττε προσεκτικώτατα· εἰς τὴν ταπεινωτέραν δὲ ἐργασίαν ἐὰν μετέβαινε τὸ ἔφερε πάντοτε μεθ' ἑαυτῆς.

Β'.

Ἦτο μὴν Ἰούλιος· ὁ καύσων ἀφόρητος· ἐν τούτοις ἡ πτωχὴ γυνὴ ἦτο ἠναγκασμένη ἕνεκα τῆς πολυμελοῦς οἰκογενείας της νὰ ἐργάζηται ἀπὸ πρωίας μέχρις ἑσπέρας εἰς τοὺς ἀγρούς. Ἑσπέραν τινὰ ἐπιστρέφουσα ἐκ τῆς ἐργασίας της κατελήφθη καθ' ὁδὸν ὑπό τινος κακῆς προαισθήσεως· δὲν ἠδύνατο νὰ προχωρήσῃ· μετὰ πολλὰς ὅμως προσπαθείας, ἔφθασεν· ἀλλὰ δυστυχῶς, αἱ προαισθήσεις της ἐπηλήθευσαν· εὗρε τὸ μεγαλείτερον τῶν τέκνων της κατεχόμενον ὑπὸ σφοδροῦ πυρετοῦ, προερχομένου ἐξ ἐπιδημικῆς τινος νόσου, τότε ἐνσκηψάσης εἰς τὴν Λορέττην. Εὑρέθη εἰς λίαν δυσχερῆ θέσιν μὴ ἔχουσα νὰ πληρώσῃ εἰς ἰατρούς, οἵτινες ὄντες ἕνεκα τῆς νόσου πολὺ ἀπησχολημένοι δὲν θὰ ἐδέχοντο βεβαίως νὰ ἐπισκεφθῶσι τὸ τέκνον της ἄνευ ἀμοιβῆς.

Δύο ὧραι παρῆλθον καὶ τὸ ταλαίπωρον παιδίον ἔβαινε πρὸς τὸν θάνατον

Οὐδαμόθεν προσδοκῶσα βοήθειαν ἡ τάλαινα μήτηρ, πάσας δὲ τὰς ἐλπίδας της ἔχουσα ἀνατεθειμένας εἰς μόνην τὴν θείαν ἀντίληψιν, λαμβάνει τὸ δι' ἀργυρῶν νομισμάτων περικεκοσμημένον περιδέραιον, ἀποσπᾷ τὸ μεγαλείτερον ἐξ αὐτῶν, τρέχει εἰς τὴν ἐκκλησίαν καὶ τὸ θέτει πρὸ τῆς εἰκόνος τῆς Θεοτόκου ἐλπίζουσα ἐκεῖθεν τὴν σωτηρίαν τοῦ τέκνου της.

Ἀλλὰ μετ' ὀλίγας στιγμὰς ὁ μεγαλείτερος τῶν κωδώνων, ἤρχισε παραδόξως νὰ σημαίνῃ. Τὸ παιδίον τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἐξέπνεεν. Ὁ κώδων ἐξήγγειλε τὸν θάνατον.

Τὴν ἐπαύριον ἡ δυστυχὴς μήτηρ ἠκολούθει τὸ τέκνον της ἐντὸς νεκροφόρου ἐξ ἐκείνων, αἵτινες διήρχοντο πρὸ τῶν οἰκιῶν, διὰ νὰ παραλαμβάνωσι τοὺς διαφόρους νεκρούς. Φρικτὴ ἀνησυχία τὴν ἀνέμενεν εἰς τὴν οἰκίαν της· εὗρεν ἐπιστρέφουσα τὸ δεύτερον τῶν τέκνων της ἀσθενές, ὠχρόν, ὡς ρόδον μαραμμένον.

Δύο ὧραι παρῆλθον καὶ ἡ μήτηρ εὑρίσκετο πάλιν εἰς τὴν ἐκκλησίαν πρὸ τῆς εἰκόνος τῆς Θεοτόκου τὸ δεύτερον τῶν ἀργυρῶν νομισμάτων ἀναθέτουσα. Ἀλλὰ δυστυχῶς, ὅταν ἐπανῆλθεν εὗρε τοῦτο τὸ τέκνον ἐν ἀγωνίᾳ.

Τὸ αὐτὸ ἔπραξε καὶ τὰς ἀκολούθους ἡμέρας· ὅλα τὰ ἀργυρᾶ νομίσματα ἀπεσπάσθησαν καὶ ὅλοι οἱ κώδωνες τοῦ κωδονοστασίου τῆς Λορέττης ἤχησαν κατὰ σειράν.

Ὁ σκληρὸς θάνατος τῇ ἀφήρπασε καὶ τὸ τελευταῖον τέκνον της. Ὅταν ἤχησεν ὁ τελευταῖος κώδων ἡ μήτηρ ἐνόησε τὸ φρικτὸν δυστύχημα· ἡ καρδία της ἐτήκετο, ἔτρεμε σύσσωμος.

Τὴν ἑπομένην ἠκολούθει καὶ τοῦτο τὸ τέκνον εἰς τὴν τελευταίαν κατοικίαν. Ὅταν ἐπανῆλθεν ἀδύνατον ἦτο πλέον νὰ κρατηθῇ. Ἔπεσεν ὡς νεκρὰ ἐπὶ τῆς κλίνης, ἐφ' ἧς ἀπέθανεν ὅλη ἡ οἰκογένειά της. Ἦτο ἀσθενής. Οὐδεὶς εὑρίσκετο ἐκεῖ νὰ τῇ προσφέρῃ ἔστω καὶ ἓν μόνον ποτήριον ὕδατος.

— Ἀγαπητά μου τέκνα, εἶπε στενάζουσα ἔρχομαι πρὸς σᾶς· αἰσθάνομαι τὰς δυνάμεις μου ἐκλιπούσας. Σᾶς συνώδευον πάντοτε ἐγὼ μέχρι τῆς τελευταίας κατοικίας σας, ἀλλ' ἐμὲ τίς θὰ μὲ συνοδεύσῃ, πόθεν θὰ ἐννοήσωσι τὸν θάνατόν μου.

Δὲν εἶχε τελειώσει τὰς λέξεις ταύτας, ὅτε οἱ κώδωνες τῶν ἐκκλησιῶν ἤρχισαν νὰ κρούωσι συγχρόνως· ἤχουν δὲ τόσον ἁρμονικῶς, ὥστε ἐφαίνοντο ὡς φωναὶ ἀγγέλων. Ἀκούουσα τούτους ἠχοῦντας, ἡ δυστυχής, κατέβαλλε πάσας τὰς δυνάμεις της, ἠγέρθη ἐπὶ τοῦ ἀγκῶνος καὶ «Εἶναι αἱ ψυχαὶ τῶν μικρῶν μου, ἅτινα μὲ κράζουσι πρὸς αὐτά» εἶπε, «θὰ ὑπάγω». Ταῦτα εἶπε καὶ τὸ πρόσωπον αὐτῆς ἐξήστραψεν ἐκ χαρᾶς, ἐκάλυψε δὲ αὐτὸ χρυσοῦν νέφος, καῖον ὡς λαμπάς, καὶ ἐν τῷ μέσῳ τούτου ἡ εὐτυχὴς μήτηρ ἀφῆκε τὴν τελευταίαν πνοὴν καὶ ἐγκατέλειψε τὸν ἄθλιον, ὡς ἔλεγεν εἰς τὰ τέκνα της, τοῦτον κόσμον, μεταβᾶσα εἰς τὰς αἰωνίους μονάς.

Ἔκτοτε οἱ κώδωνες τῆς ἐκκλησίας τῆς Λορέττης κρούονται ἅπαντες συγχρόνως, ὡς ψάλλοντες, καὶ ἀποτελοῦσι μελωδικὴν ἁρμονίαν.

(Ἐκ τοῦ γαλλικοῦ)

Ἀλέκη.

ΜΑΙΡΗ Ι. ΚΑΙΣΑΡΗ

Ἐπὶ τῇ ἑορτῇ της.

Ἀπεφάσισα λουλούδια
Νά Σου στείλω μυρωμένα
Μὲ χαρὰ γιὰ τ' ὄνομά Σου,
Μὰ μοῦ εἶπαν τὰ λουλούδια
Πῶς θὰ πέσουν μαραμένα
Ἀπ' τὴ ζήλεια τους 'μπροστά Σου!

⁂

Εἶπα τότε 'ς τὴν σελήνη
Νά Σου στείλῃ μαγευμένη
Ὠμορφιά, ζωὴ καὶ χάρι
Καί μου εἶπεν ἡ σελήνη
Μέσ' 'ς τὰ σύννεφα κρυμμένη
—Ἀπ' ἐκείνην τά 'χω πάρει!

⁂

Παρεκάλεσα τ' ἀγέρι
Τῆς αὐγῆς τὸ μυρωμένο
Τὴ δροσιά του νά Σου φέρῃ
Καὶ τ' ἀγέρι μ' ἀπεκρίθη
Σκυθρωπὸ καὶ λυπημένο
—Τὴν δροσιά μου δίδει ἡ Μαίρη!

⁂

Ἀπ' τὴν θάλασσα γυρεύω
Τὴν γαλήνη, τὴν δροσιά της
Ὅπου τόσον τὴν στολίζει
Καί μου λέγει —Ἡ γαλήνη
Ποῦ σκορπίζει ἡ Καρδιά της
Περισσότερο ἀξίζει!

⁂

Εἰς τ' ἀστέρια τότε εἶπα
Νά Σου στείλουν χρυσωνένη
Μιὰ ἀχτίδα 'ς τ' ὄνομά Σου
Καί μου εἶπανε τ' ἀστέρια
Πῶς ἡ λάμψι τους πεθαίνει
'Σ τὴν ἀχτίδα τῆς ματιᾶς Σου

⁂

Εἶπα τότε—Λίγους στίχους
Θά της στείλω 'ς τ' ὄνομά της
Μὰ ἡ Μοῦσα μὲ ἀφίνει
—Καὶ οἱ στίχοι σου μοῦ λέγει
Θὰ χλωμιάσουνε μπροστά της

. . . . . .

Εἶναι ποίησις ἐκείνη!...

Ἐν Ἀθήναις τῇ 15 Αὐγούστου 1893.

Ν. ΚΟΤΣΕΛΟΠΟΥΛΟΣ

ΤΟ ΓΕΛΙΟ ΣΟΥ

Γελᾷς ἐσύ, μικρή μου, κι' ἐγ' ὁ φτωχὸς σπαράζω
καὶ στὸ χαμόγελό σου ποῦ δείχνει τῆς ψυχῆς σου
τὴν τέρψι καὶ χαρὰ
ἀντὶ κι' ἐγὼ νὰ χαίρω συχνὰ ἀναστενάζω
καὶ μέσ' ἀπ' τὴν καρδιά μου μόλις γελάσῃς βγαίνουν
παράπονα πικρά.

⁂

Ἀπ' τὴν πολλή μ' ἀγάπη, μικρή μου, σὲ ζηλεύω
τὸ γέλιο σου δὲν θέλω νὰ τὸ ἀκούσουν κι' ἄλλοι
μήπως χαροῦν κι' αὐτοί,
τὴν ὠμορφιά σου μόνος νὰ τὴν κυττῶ γυρεύω
κι' αὐτὰ τὰ νέφ' ἀκόμη ζηλεύω νὰ τὴν βλέπουν
καὶ τὴ σκιά μ' αὐτή.

⁂

Ἀλλ' ὅμως μὴ λυπεῖσαι ἐὰν παραπονοῦμαι
κι' ἀπ' τῆς καρδιᾶς τὰ βάθη ἐὰν ἀναστενάζω
ὅταν χαμογελᾷς
Εἶμ' εὐχαριστημένος ἐγὼ μὲν νὰ λυποῦμαι,
σὺ δὲ ἐν εὐθυμίᾳ φαιδρά, χαραῖς γεμάτη,
μικρή μου, νὰ γελᾷς.

(Ἐκ τῶν ἀνεκδότων του)

† Ν. Ξ. ΚΛΩΝΑΡΑΚΗΣ.

ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ.

Θέατρον «Τσόχα»

Ραίνομεν μὲ ἄνθη τὴν ἐν τῷ φιλολογικῷ κόσμῳ εἴσοδον τοῦ κ. Καπετανάκη· χαιρετῶμεν ἀσμένως τὸν συγγραφέα τοῦ «Γενικοῦ Γραμματέως».

Τὸ πρωτόλειον τῶν ἔργων του ἐστέφθη διὰ μεγίστης ἐπιτυχίας. Ἡ ὑπόθεσις, ἀποκύημα ζωηρᾶς φαντασίας, εἶναι, δυστυχῶς, τὸ κάτοπτρον πραγματικῶν γεγονότων τοῦ συγχρόνου βίου.

Ἡ πρώτη πρᾶξις μᾶς ἐγοήτευσεν. Ἦτο ἀληθὴς θρίαμβος διὰ τὸν κ. Καπετανάκην, διότι ἅπαντες εἶχον ἀπογοητευθῆ ἐκ τῶν ἐφετεινῶν νέων ἔργων καὶ οἱ πλεῖστοι εἰσήρχοντο εἰς τὸ θέατρον μὲ τὴν βεβαιότητα ὅτι καὶ τοῦτο θὰ ἀπετύγχανεν· ἄλλως τε καὶ ὁ συγγραφεὺς ἦτο ἄγνωστος. Ὁποία ὅμως ὑπῆρξεν ἡ ἔκπληξίς των εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς!

Ἀπὸ τῆς πρώτης πράξεως ἤρχισαν αἱ εὐμενεῖς κρίσεις καὶ αἱ εἰλικρινεῖς ἐπιδοκιμασίαι. Ὁμοίως καὶ ἐν τῇ δευτέρᾳ. Ἐν τῇ τρίτῃ πράξει εἶναι δυναταὶ βελτιώσεις τινές. Τὰ ἄσματα εἶναι περιττὰ τόσα πολλά, ἀφοῦ μάλιστα τῶν πλείστων ἠθοποιῶν ἡ φωνὴ δὲν εἶναι διὰ τοιαῦτα.

Μεγίστη ἔλλειψις παρετηρήθη εἰς τὸ σουπέ.

Χωρὶς γυναῖκας; Διατί; Δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ εἶναι καὶ κυρίαι; Ἀφοῦ εἶναι σουπὲ χοροῦ, ἡ παρουσία τῶν κυριῶν εἶνε ἀναπόφευκτος. Πιθανὸν νὰ μὴ ἦτο εὔκολον, ἀλλ' ἦτο ἀναγκαιότατον(*).

Ἡ λύσις μᾶς ἐφάνη οὐχὶ ἀξία τῆς ὅλης πλοκῆς. Νομίζομεν, ὅτι ὁ εὐφάνταστος κ. Καπετανάκης, κάπως καλλίτερον τέλος ἠδύνατο νὰ δώσῃ εἰς τὸ λαμπρὸν τοῦτο ἔργον του. Ἂς μᾶς ἐπιτρέψῃ τὴν παρατήρησιν ταύτην.

Εἰς τὸ ὅλον ἔργον ἐθαυμάσαμεν τὴν λεπτότητα τῆς εὐφυΐας καὶ τὰ πλήρη ἅλατος σκώμματα. Κατὰ τοῦτο τὸ ἔργον εἶναι τέλειον, μόνον φρᾶσίς τις μᾶς ἐκτύπησε κακὰ εἰς τὰ ὦτα αἱ 20 χιλιάδες εἰς τὴν σύζυγον τοῦ ὑπουργοῦ. Τοῦτο ἠδύνατο νὰ λεχθῇ καὶ ἀορίστως(*).

Ὡς πρὸς τὴν ἐκτέλεσιν καλῶς ἔπαιξαν πάντες τὰ μέρη των. Ὁ υἱὸς τοῦ γενικοῦ Γραμματέως, ἐν τῇ ἀριστοκρατικῇ μεταμορφώσει, τύπος ἀληθοῦς διεφθαρμένου τῆς σημερινῆς ἐποχῆς νέου, ἔπαιξε πολὺ ὡραῖα Ὁ ὑπηρέτης ἀπαράμιλλος καὶ νοστιμώτατος μὲ τὰ γαλλικά του. Ὁ ἑπτανήσιος βουλευτής, νομίζομεν ὅτι καλὸν θὰ ἦτο νὰ μετεχειρίζετο ὀλιγώτερα Βενετσάνικα, ἀλλὰ καὶ ὁ Ρουμελιώτης μετριώτερος εἰς τὰ ρουμελιώτικα.

Καὶ αἱ κυρίαι ἀρκετὰ καλὰ ἐξετέλεσαν τὸ μέρος των· σημειωτέον, ὅτι αἱ ἐντυπώσεις μας ἐλήφθησαν ἐκ τῆς πρώτης παραστάσεως.

Ἂς μᾶς ἐπιτρέψῃ μόνον ὁ κ. Νικηφόρος νὰ τῷ παρατηρήσωμεν ὅτι καλὸν εἶναι νὰ τραγωδῇ ὀλιγώτερον.

Περαίνουσαι, σφίγγομεν εἰλικρινῶς τὴν χεῖρα τοῦ κ. Καπετανάκη καὶ δὲν ἀμφιβάλλομεν ὅτι ἡ ἐπιτυχία τοῦ πρώτου τούτου ἔργου θέλει τὸν ἐνθαρρύνει εἰς ἕτερον, ἀφοῦ κατὰ τὸν Γαλλικὸν «*Ce n'est que le premier pas qui coute*».

Κα **Π...**

(*) Σ. Δ. Εἰς τὴν τρίτην ἀπὸ σκηνῆς διδασκαλίαν καὶ κυρίοι προσετέθησαν εἰς τὸ σουπὲ καὶ ἀπὸ τὴν κυρίαν Ὑπουργοῦ αἱ εἴκοσι χιλιάδες... ἀφῃρέθησαν Ὁ συγγραφεὺς σᾶς ἐπρόλαβε, κυρία συνεργάτις.

Θέατρον «Ὁμονοίας.»

Πρὸ πολλῶν ἡμερῶν διετυμπανίζετο διὰ τῶν προγραμμάτων καὶ πρὸ πάντων διὰ τῶν στομάτων τῶν ἠθοποιῶν τοῦ «Μενάνδρου», τὸ νέον κωμειδύλλιον τοῦ γνωστοῦ τῆς Σκηνῆς γνώστου κ. Δ. Κορομηλᾶ, «Ἡ ἀγάπη τῆς Λουλούκας». Εἰς τὰς δοκιμὰς τοῦ ἔργου, οὐδένα ὁ συγγραφεὺς προσεκάλεσεν, οὐδ' ἐπέτρεψε τὴν ἀκρόασιν εἰς τοὺς ἀπροσκλήτους φιλομούσους· ἀφ' ἑτέρου οἱ ἠθοποιοί, ἐρωτώμενοι περὶ τῆς «Ἀγάπης τῆς Λουλούκας», ἀπήντων μυστηριωδῶς.

— Εἶναι ἀριστούργημα· θὰ ἔλθετε καὶ θὰ ἴδετε. Οὐδεμίαν ἄλλην λεπτομέρειαν ἔλεγον, ὅπερ ἐκορύφωσε τὴν περιεργίαν τῶν περὶ τὰ θεατρικὰ ἀσχολουμένων.

Εἰσερχόμεθα εἰς τὸ θέατρον εἶναι ὑπέρπλήρες. Πρὸ τῆς παραστάσεως, ὅμιλοι δημοσιογράφων, ἠθοποιῶν καὶ.... κωμειδυλλιογράφων, συνωθοῦνται πρὸς ἀλλήλους καὶ συνομιλοῦν μυστηριωδῶς· εἷς ἐκ τῶν τελευταίων μὲ πλησιάζει καὶ μ' ἐρωτᾷ:

— Πῶς εἶσαι διατεθειμένος;

— Νὰ ἀκούσω.

Μετ' ὀλίγον, ἔρχεται ἄλλος.

— Θὰ εὐχαριστηθῇς ἂν ἀποτύχῃ τὸ ἔργον ἢ θὰ δυσαρεστηθῇς; Ξεύρεις, ἔχω μίαν ἰδέαν ὅτι δὲν εἶνε τίποτε.

— Θὰ τὸ ἴδωμεν.

Προχωρῶ πρὸς τὴν δεξιὰν πτέρυγα, εἰς τὸ τέλος τῶν καθισμάτων 5—6 ἄτομα ζητοῦν ἐπιμόνως ἀπὸ τὸν ὑπηρέτην μαξιλάρια.

Αὐτὰ ἤρκουν διὰ νὰ μὲ κάμουν νὰ ἐννοήσω τὴν ἀντίδρασιν, ἥτις ἦτο προητοιμασμένη. Ἐν τούτοις λαμβάνω τὸ κάθισμά μου καὶ ἀκροῶμαι ἀπαθῶς τὴν πρώτην πρᾶξιν. Δὲν μοῦ ἤρεσεν· ἀλλ' ἀναμένω μεθ' ὑπομονῆς τὴν δευτέραν. Δυστυχῶς, καὶ ἡ δευτέρα καὶ ἡ τρίτη ἦσαν ὅμοιαι καὶ χείρονες τῆς πρώτης.

Τὸ ἔργον ἔχει λαμπρὰν πλοκὴν καὶ ἠδύνατο μὲ τὴν ὑπόθεσιν αὐτὴν νὰ γείνῃ μία ὡραιοτάτη κωμῳδία, ἀλλ', ἀγνοῶ διατί, ὁ κ. Κορομηλᾶς, ἔγραψε τραγῳδίαν, διότι πῶς ἄλλως θέλετε νὰ ὀνομάσωμεν ἔργον, εἰς τὸ ὁποῖον οὐδὲ οἱ παῖδες ἐγέλασαν, καὶ τοῦ ὁποίου οὐδὲ λέξις ἐχειροκροτήθη. Καὶ αὐτὰ τὰ ᾄσματα ἅτινα εἰς τὸ τέλος, καλὰ-κακά, (ἀρκεῖ νὰ ἔχουν κορωνίδα) χειροκροτοῦνται, παρῆλθον ψυχρώτατα. Ἑκάστη δὲ πρὸς χειροκρότησιν ἀπόπειρα τῶν ἀπὸ τοῦ ὕψους τῆς δευτέρας θέσεως ὀλίγων ἐγκαθέτων τοῦ συγγραφέως, ἀνεχαιτίζετο ὑπὸ τῶν ἐντονωτάτων «Σσσσ» ἄλλων πολυαριθμοτέρων καὶ κάλλιστα προγυμνασμένων ἐγκαθέτων, δεξιώτατα δὲ διευθυνομένων παρὰ τῶν ὀλίγων ὁμοιοπαθῶν συγγραφέων κκ. Δέλτα Κάπα καὶ Δεληκά... πα. Τούτους ἐμιμοῦντο καὶ οἱ λοιποὶ θεαταί, οὐχὶ βεβαίως ἐπηρεαζόμενοι ἀπὸ τὰς ἀποδοκιμασίας τῶν ἐγκαθέτων, ἀλλ' ἀπὸ τὴν ἡδίαν ἣν ἐνέπνε τὸ ἔργον, ἂν δύναται νὰ ὀνομασθῇ ἔργον, σύμφυρμα βεβιασμένων σκηνῶν, τετριμμένων λογοπαιγνίων ἅτινα, ἂν δὲν ἦσαν ἀνάλατα ἦσαν ὅμως αἰσχρά, καὶ ὡς τοιαῦτα

ἀποκρουστέα παρὰ τοῦ ἠθικοῦ κοινοῦ. Ἀλλὰ δὲν ἦσαν αὐτὰ μόνον. Μᾶς παρουσίασεν ὁ κ. Κορομηλᾶς ἕνα θεολόγον, ὃν μὰ τὸν Θεόν, ὑπεθέσαμεν ὡς Ἀπόστολον ἀντιχριστιανικῆς τινος θρησκείας, ἀποσταλέντα ἐνταῦθα διὰ νὰ μὴ μᾶς ἀφήσῃ οὐδὲν ἱερὸν ἀδιακωμῴδητον. Ἦτο δυνατὸν νὰ μὴ δυσανασχετήσῃ τὸ εὐσεβὲς κοινόν, ἀκοῦον αὐτὸν καλοῦντα τὴν ἐρωμένην του, τιμιωτέραν τῶν Χερουβείμ κτλ;

Δὲν ὁμιλοῦμεν περὶ τῶν χιλίων ἀπιθανοτήτων αἵτινες πλημμυροῦσι τὸ ἔργον· τοῦτο θὰ ἀπῄτει πολὺν χῶρον· ὁμιλοῦμεν μόνον περὶ τῶν ἀμέσως προσπιπτόντων εἰς τὰς αἰσθήσεις τοῦ ἐν γένει κοινοῦ.

Ἦτο εὐφυΐα, ἡ πρωτοτυπία ἡ ὑπὸ τοῦ δικαστικοῦ κλητῆρος πρὸς τὸν θεολόγον γενομένη ἐρώτησις περὶ τοῦ γένους τῶν ἀγγέλων, τῆς γλώσσης τοῦ Ἀδάμ, καὶ περὶ τοῦ ποῖον εἶχον πατέρα οἱ υἱοὶ τοῦ Ζεβεδαίου;

Εἶναι σύμφωνον μὲ τὰς ἀπαιτήσεις τῆς τέχνης τὸ ν' ἀναφέρῃ ὀνόματα ζώντων ἀνδρῶν οἵων τῶν κκ. Μπαϊρακτάρη καὶ Μελᾶ;

Ἡμεῖς πρὸς τιμὴν τοῦ κ. Κορομηλᾶ πιστεύομεν τό, χάριν ἀστειότητος, λεχθὲν παρά τινος ὅτι ἡ «Ἀγάπην τῆς Λουλούκας» ἐγράφη ὑπὸ τοῦ υἱοῦ τοῦ κ. Κορομηλᾶ.

Ἐκ τῆς μουσικῆς, μόνον τὸ τελευταῖον ᾆσμα ἤρεσεν, ἀλλ' ἦτο πολὺ ἀργά, ὅπως προξενήσῃ τὴν δέουσαν ἐντύπωσιν· διότι οἱ θεαταὶ ἤκουσαν τὸ ᾆσμα τοῦτο εἰς τὴν θύραν τοῦ θεάτρου πρὸς τὴν ὁποίαν ἔσπευδον νὰ ἐξέλθουν, ἐκ φόβου μὴ τοὺς ἀναγκάσουν διὰ τῆς βίας νὰ ἀκούσωσιν ἐκ νέου τὸ ὑπὸ πᾶσαν ἔποψιν ἀηδὲς τοῦτο ἔργον.

Οἱ ἠθοποιοὶ ἔπαιξαν μετὰ πολλῆς ψυχρότητος, ἀντλήσαντες αὐτὴν ἐκ τῆς τοῦ κοινοῦ, μεθ' ἧς τοῦτο ὑπεδέχθη τὸ ἔργον. Ὁ κάλλιστος τῶν ἠθοποιῶν δύναται νὰ δειλιάσῃ πρὸ κενῶν θρονίων, δύναται δὲ ν' ἀπογοητευθῇ πρὸ κοινοῦ πολυαριθμου μὲν ἀλλὰ ψυχροῦ.

Εἶχεν ἄδικον ἡ «Ἐφημερὶς» γράψασα ὅτι εἰς τὴν ἀποτυχίαν τοῦ ἔργου συνέτεινεν ἡ δῆθεν ἀτεχνία τῶν ἠθοποιῶν. Πῶς ἐπιτυγχάνουσιν οὗτοι εἰς τὰ ἄλλα ἔργα τοῦ κ Κορομηλᾶ; Ἄλλως τε, εἶναι πασίγνωστον ὅτι ὁ κ Κορομηλᾶς συνειθίζει καὶ νὰ διδάσκῃ, ὁ ἴδιος τοὺς διδάξοντας τὰ ἔργα του ἠθοποιούς. Ἐνθυμούμεθα μάλιστα, μίαν ἀστειοτάτην σκηνὴν μεταξὺ τοῦ κ. Κορομηλᾶ καὶ εὐφυοῦς τινος κυρίας τοῦ θεάτρου. Ὁ συγγραφεὺς ἀπῄτει παρ' αὐτῆς εἴς τινα κωμῳδίαν του, νὰ κάμῃ διά τινα κίνησιν τρία μόνον βήματα· ἡ ἠθοποιὸς ὅμως, μὴ δυναμένη ἔκαμνε πάντοτε τέσσαρα καὶ πέντε· ὁ συγγραφεὺς ἐπέμενε διὰ τὰ τρία καὶ ἡ ἠθοποιός, χάσασα τὴν ὑπομονήν, τῷ λέγει μετὰ θυμοῦ:

— Ἀφοῦ ἐτιμένεις, πρέπει νὰ μοῦ δώσῃς καὶ τὴς ποδάρις σου, γιὰ νὰ τὴν κάμω καὶ μὲ δύο μόνον βήματα.

Ταῦτα εἴχομεν ὑπ' ὄψει καὶ δὲν ἐκάμομεν λόγον περὶ τοῦ παλλιάτσικου τρόπου, μεθ' οὗ ὁ τὸν δικαστικὸν κλητῆρα ὑποκριθεὶς ἔλειχε τὸν λαιμὸν τῆς Λουλούκας. Διὰ τὸ ἀτόπημα τοῦτο εἶνε ὑπεύθυνος μόνον ὁ κ. Κορομηλᾶς.

Μεφιστοφελής.

ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΣΕΛΗΝΗΝ

—

Ὡς πότε οἱ πόνοι; ὡς πότε οἱ στόνοι;
Ὡς πότε ὁ νοῦς μου μ' αὐτὴν θὰ συζῇ;
Ὡς πότε τὸ φάσμα της θὰ μὲ θαμβόνῃ;
Ὡς πότε τὸ βλέμμα της θὰ μὲ πληγόνῃ,
Ἐνῷ δι' ἐμὲ αὐτὴ πλέον δὲν ζῇ;

⁂

Ὡς πότε τὸ Ἔαρ, φιλτάτη Σελήνη,
Ἐχθρὸν ἀδυσώπητον θὰ μὲ καλῇ,
Ἐνῷ τὸ Φθινόπωρον μὲ καθηδύνει;
Κ' ἡ Δύσις ὡς πότε τὴν χεῖρα θὰ τείνῃ
Πρὸς ὃν ἀπεχθάνετ' ἡ Ἀνατολή;

⁂

Ἀλλ' οἴμοι! ματαίως τοιαῦτα ψελλίζω!
Καὶ σὺ μ' ἀποφεύγεις! καὶ σὺ μὲ μισεῖς!
Καὶ σὺ μὲ οἰκτείρεις, καλῶς τὸ γνωρίζω,
Γιατὶ μετ' ἐκείνης πλειὰ δὲν σ' ἀτενίζω,
Ἀλλὰ τό, τίς πταίει; σαφῶς ἐννοεῖς

⁂

Πλὴν τοὐλάχιστον εἰπέ μοι, φεγγαράκι μου τερπνό,
Ἄρα πρέπει ν' ἀποθάνω ἢ νὰ ζῶ γιὰ νὰ πονῶ;

Ν. Μ.

ΕΡΩΣ ΑΓΝΩΣΤΩΝ

Τῇ δεσποινίδι Λ....

—

Δὲν σὲ ἐγνώριζα, μὰ χθὲς ποῦ σ' εἶδε ἡ ματιά μου
— Εἶναι αὐτὴ ἡ ἄγνωστος, μοῦ εἶπεν ἡ καρδιά μου
Στρέφω καὶ πάλιν—Εἶμ'ἐγώ . μοῦ λέγει ἡ ματιά Σου
Ἄχ! Εἰς ἐσένα—Εἶν'αὐτός... Σοῦ εἶπεν ἡ καρδιά Σου;

ΝΙΚΟΣ Κ...

ΠΕΡΙΜΕΝΕ

Τὸν ὅρκον της λησμόνησε, ξέχασε τὰ φιλιά της
'παντρεύτηκε ἡ ἄπιστη ἄχ! τί καϋμὸ ἐπῆρα!
Μά μοῦπε σὰν τὴν ὕβρισα, διὰ τὴν ἀπιστιά της
— Ἂν δὲν μὲ 'πῆρες λεύθερη, θὲ νὰ μὲ πάρῃς χήρα!

Σαβουρδῶν
ὁ β' ἀξ.

Λύσις τοῦ ἐν τῷ προηγουμένῳ φύλλῳ γρίφου :

«Μηδένα πρὸ τοῦ τέλους μακάριζε».

(Μή†δ†ένα†πρὸ : τοῦ τέλους†μαμάκα χωρὶς μα=μακά†ριζε).

Λύται. Ἡ δεσποινὶς Εὐφ. Δ. Μ. καὶ ἡ κυρία Π. Θ. Μ.

Ἀνέξοδοι ἀπαντήσεις.

Χελώνη. Μή, πρὸς Θεοῦ, ἐνοικιάσῃς νεόκτιστον οἰκίαν· ἄκουσε τί λέγει μία παλαιὰ παροιμία : «Τὸν πρῶτο χρόνο νὰ δώσῃς τὸ σπίτι σου 'ς τὸν ἐχθρό σου· τὸν δεύτερον, 'ς τὸν φίλον σου, καὶ τὸν τριτον νὰ καθήσῃς ὁ ἴδιος».— Δ. Κ. Εἰς περιοδικὸν δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ γείνῃ τόσον ἐκτενὴς ἀγγελία, ἀλλὰ μόνον κρίσις.

ΠΑΡΟΡΑΜΑ

Εἰς τὸ ἐν τῷ προηγουμένῳ φύλλῳ ποίημα : Τὰ δάκρυα τῶν λουλουδιῶν, ὁ προτελευταῖος στίχος πρέπει νὰ διορθωθῇ ὡς ἑξῆς :
'Σ τὰ φύλλα τους καὶ εἶναι ἡ δροσιά τους.

ΤΟΙΣ κ. κ. ΑΝΑΓΝΩΣΤΑΙΣ.

Ἀπὸ τοῦ προσεχοῦς, ἡ τιμὴ ἑκάστου φύλλου τῆς «Οἰκογενείας» θὰ τιμᾶται, ἀντὶ 10 μόνον λεπτῶν.

Ἡ «Οἰκογένεια» δέκα λεπτά !

Προετοιμάζεται τὸ «Ἡμερολόγιον τῆς Οἰκογενείας», ὅπερ εἰς τοὺς πληρώνοντας συνδρομητὰς παλαιούς τε καὶ νέους

! ! ! διανεμηθήσεται δωρεάν ! ! !

Διὰ τοῦ ἀνὰ χεῖρας φύλλου, ληγούσης ἐπ' αἰσίοις οἰωνοῖς τῆς πρώτης ἑξαμηνίας τῆς «Οἰκογενείας», παρακαλοῦνται οἱ ἀξιότιμοι κ. κ. συνδρομηταί, οἱ καθυστεροῦντες ἔτι τὴν συνδρομήν των νὰ μᾶς ἐμβάσωσι ταύτην, ὅπως μᾶς ἀνακουφίσωσιν ὀλίγον ἀπὸ τῶν ὑπερόγκων δαπανῶν μας.

Οἱ μεταβάλλοντες διαμονὴν συνδρομηταὶ τῆς «Οἰκογενείας», παρακαλοῦνται θερμῶς, νὰ ἀναγγέλλωσι τὴν νέαν των διαμονὴν εἰς τὴν διεύθυνσιν τοῦ φύλλου, ὅπως μὴ γίνωνται ἀνωμαλίαι περὶ τὴν ἀποστολήν, δι' ἃς ἡ Διεύθυνσις εἶναι ἀνεύθυνος.

Οἱ ἀπὸ 1 Ὀκτωβρίου ἐγγραφόμενοι νέοι συνδρομηταί, ἅμα τῇ πληρωμῇ τῆς ἐτησίας συνδρομῆς των λαμβάνουσι **δωρεάν :**

1) Τὰς Ἐπαγγελίας— ὁλόκληρον μυθιστόρημα.

2) Τὸ Ξύσου — ποίημα καὶ μουσικὴν ἐκ τοῦ κωμειδυλλίου «ὁ Γέρο-Ξούρης»

καὶ **δύο κωμῳδίας** τοῦ κ. Δ. Ἀλεξοπούλου

1) Τοὺς Ἔρωτας ἐν Μαγειρείῳ καὶ

2) Τὸ Κουνοῦπι.

Ἐπίσης τὸ Ἡμερολόγιον τῆς «Οἰκογενείας» ὅταν τοῦτο ἐκδοθῇ.

Ἐκ τῆς διευθύνσεως.

Ἐνοικιάζεται τὸ ἄνω πάτωμα τῆς ἐν ὁδῷ Δεληγεώργη, ἀρ. 36 οἰκίας τοῦ κ. Χρυσανθοπούλου, περιεχούσης 6 εὐρύχωρα δωμάτια, κουζίναν, ταρράτσαν, ἀποθήκην, ὕδωρ πόσιμον, πλυσταρεῖον καὶ λοιπὰ χρειώδη.

Πληροφορίαι εἰς τὸ γραφεῖον τῆς «Οἰκογενείας».

Νεᾶνις, πτυχιοῦχος τῆς ἐνταῦθα Γαλλικῆς Σχολῆς μὲ βαθμὸν «Ἄριστα», ζητεῖ θέσιν διδασκαλίσσης τῆς Γαλλικῆς, παρ' οἰκογενείᾳ ἢ σχολείῳ Ἡ διεύθυνσις τῆς «Οἰκογενείας τὴν συνιστᾷ ἀνενδοιάστως. Πληροφορίαι παρ' ἡμῖν.

ΤΡΕΞΑΤΕ ΕΙΣ ΤΟ ΠΟΔΗΛΑΤΟΝ

Μὲ ἓξ μόνον δραχμάς.

Εἰς τὴν «Ποδηλατικὴν ἕνωσιν» διδάσκεσθε **τελείως** τὸ ποδήλατον μὲ ἓξ μόνον δραχμάς.

Ὁ Σύλλογος ἀποτελούμενος ἀπὸ ἐπιστήμονας καὶ προεδρευόμενος παρὰ τοῦ γνωστοῦ ἰατροῦ κ. Φ. Μοσχούλα εἰς μόνον τὸν σκοπὸν τῆς κοινῆς ὠφελείας ἀποβλέπει.

Ὁδὸς Γ'. Σεπτεμβρίου ἀρ. 33.